			
	LAUSUNTO		1 (3)
	10.5.2019		

Espoon vanhusneuvosto

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle

Vanhusneuvoston lausunto kotona asumista tukevien palvelujen kehittämishojelmasta 2019-2021

Vanhusneuvosto toteaa pyydettyä lausuntoaan seuraavaa:

Espoon tavoitteena on, että kotona asuu kaikista 75 vuotta täyttäneistä kuntalaisista 93 prosenttia ja laitoshoidosta luovutaan vuoteen 2021 mennessä. Puolarmetsän ja Muuralan vuodeosastojen lakkauttaminen on toteutunut. Sairaalat ovat muuttaneet toimintaansa hoitajaksoja lyhentämällä.

Kotona asumista tukevien palvelujen kehittämishojelmassa 2019-2021 kehitetään kotiutusprosessia, arvokasta elämän loppuvaihetta, ennakoivia palveluja, asiakkuuksien hallintaa ja tavoitellaan parempaa asiakaskokemusta. Lisäksi ohjelmaan sisältyy kotihoidon henkilökunnan osaamisen kehittäminen ja monipuolistaminen sekä yhden kotihoidon alueen ulkoistuksen valmistelu. Ohjelmassa tavoitellaan kotihoidon työn sujuvuutta ja tiedolla johtamista. Teknologian käytön mahdollisuuksia arvioidaan ja kehitetään.

Kotona asumista tukevien palvelujen kehittämishojelma 2019-2021 on laaja ja monipuolinen.

Vanhusneuvosto kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- 1, Valvonnan** merkitykseen kotihoidossa. Se on ehkä vaikeampi järjestää kuin ympärivuorokautisessa hoidossa laitoksissa olevien valvonta, mutta silti erittäin tarpeellinen kotona asumisen kehittämiseksi.
- Kotihoidon henkilökunnan voimavarat eivät nykyisellään ole riittäviä vanhuksen hyvinvoinnin turvaamisessa. Pidämme erittäin tärkeänä, että **omaishoitajien tukea ohjausta ja koulutusta** kehitetään kotihoidon partnereina.
- 3. Kolmannen sektorin koulutusta ja verkostointia** tulee myös vahvistaa ja kehittää järjestelmällisesti. Kouluttajina voivat toimia myös ns. pitkäaikaissairauksien kokemusasiantuntijat ja eri järjestöt.

			
	LAUSUNTO		2 (3)
	10.5.2019		

4. Pitää selvittää, voisiko **oppisopimus** olla keino saada työvoimaa nykyistä enemmän. Samoin pitää tutkia, voidaanko työttömistä maahanmuuttajista kouluttaa osa esimerkiksi kotihoitoon.

5. Vanhusneuvosto toivoo myös Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian lisäävän ja paneutuvan erityisesti vanhustenhuollon henkilökunnan monipuoliseen koulutukseen työvoimapulan helpottamiseksi.

6. Kehitettäessä on korostettava tuottavuuden rinnalla **laatua** enemmän kuin nyt tapahtuu.

7. **Yksinään asuvien ikääntyneiden tarpeisiin** kuten asunnon esteettömyyteen, uuden teknologian käyttöön ja turvaverkon rakentamiseen tulee panostaa entistä enemmän.

Vanhusneuvosto korostaa, että osaava ja luotettava henkilöstö on vanhuksen turvallisuuden ja selviytymisen kannalta aivan keskeistä. Työvoimapula on jo nyt. Suurten ikäluokkien vanhetessa kasvaviin palvelutarpeisiin täytyy alkaa varautua välittömästi.

Vanhusneuvosto on esittänyt ja esittää vakavasti harkittavaksi hoitajakoulutuksen lisäämistä, laadukkaiden soveltuvuustiestien palauttamista, palkkauksen tarkistamista ja merkittävää määrää työsuhdeasuntoja, koska asuminen seudulla on palkkaukseen nähden liian kallista.

Vanhusneuvosto toistaa 12.4 2019 antamassaan lausunnossa esittämänsä kehittämistoimenpiteet:

- Pitkäaikaishoitopäätöstä tehtäessä, tulee kartoittaa henkilöt, joilla ei ole omaista tai muuta "edunvalvojaa". Heille tulee suunnitella erityinen "tukisysteemi". Yksinään kotonaan asuu entistä huonokuntoisempia, joilla ei ole turvaverkkoja, joten heidänkin turvallisuutensa vaatii uusien toimintatapojen ja välineiden kehittämistä.
- Henkilöstöpulan lievittämiseksi tulee välittömästi asettaa työryhmä, joka tekee toimenpide-ehdotukset, miten vanhustenpalvelujen työvoiman saanti turvataan. Edullisia työsuhdeasuntoja tulee lisätä.

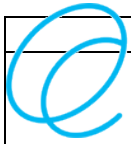
Vanhusneuvosto toivoo, että kotihoidon uusi palveluprosessi, Espoon sairaalan kotiutusprosessi ja Nestorin asiakasprosessi toimivat käytännössä. Tärkeää on, ettei vanhus "putoa" palveluverkosta. Kotikuntoutus on keino estää putoamista usein vaikeassa sairaalasta kotiutumistilanteessa.

Espoossa 10.5.2019

ESPOON VANHUSNEUVOSTO

Olli Männikkö Marja-Liisa Lahtinen Katri Rannisto

Puheenjohtaja Varapuheenjohtaja Jäsen

**ESPOO
ESBO**

LAUSUNTO

3 (3)

10.5.2019